

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова

на дисертационен труд на тема: „Интервенции, базирани на игра за деца с разстройства от аутистичния спектър“, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика), област на висше образование 1. Педагогически науки

Докторант: Амалия Ярмадуру

Представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № 421 от 22.02.2024 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ съм определена за член на научното жури по процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по ПН 1.2. Педагогика, с автор Амалия Ярмадуру.

През 2016 г. Амалия Ярмадуру е зачислена като редовен докторант по Специална педагогика на английски език към факултета по педагогика, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Положила е успешно докторантските изпити и е изпълнила дейностите, заложи в индивидуалния учебен план. Отчислена е с право на защита на 3.07.2020 г.

Материалите за участие в процедурата по защита на дисертационния труд (дисертационен труд на английски език, автореферат – на български и английски език, декларация за автентичност и 3 публикации по темата на дисертационния труд) са подготвени в съответствие с нормативните изисквания.

Амалия Ярмадуру придобива бакалавърска степен по педагогика и предучилищна педагогика през 2011 г. в университета Демокрит в Тракия, Гърция и магистърска степен по специална педагогика 2014 г. в СУ „Климент Охридски“.

Има следдипломни специализации в областта на педагогиката и специалната педагогика: работа с деца с аутизъм, билингвизъм и специална педагогика, работа със семейства, гръцки жестов език, първа помощ в училище, диференциран педагогически подход, арт-терапевтични подходи и др.

Докторантът има богат опит като специален педагог - подкрепа и специално педагогически въздействия при деца в предучилищна възраст в район Атика на Гърция (2014-2023 г.), а от 2023 г. до момента – работи в ситемата на детските градини, гр. Солун.

Актуалност на проблема

Дисертационният труд е посветен на актуален за специалната педагогика проблем – приложение на базирани на игра интервенции с цел подобряване на комуникацията и уменията за игра при деца с разстройства от аутистичния спектър, което би допринесло за подобряване на тяхното развитие и обучение. Изборът на темата не е самоцел, а се мотивира и базира на експертизата и професионалния опит на докторанта в проучваната област.

Характеристика и анализ на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 212 страници и включва: увод, три глави, изводи, препоръки, библиография и приложения. Резултатите са онагледени с 42 диаграми и 4 таблици. Библиографията включва 289 заглавия. По формални показатели трудът отговаря на изискванията за този тип научна разработка.

В литературния обзор (глава първа) е направен концептуален преглед на разстройствата от аутистичния спектър, представени са характеристиките на децата с аутизъм, особеностите в развитието на речта, социалните умения и поведението им. Акцентира се на различни обучителни методи и терапевтични подходи, като е отделено специално място на значимата роля на играта за психосоциалното развитие на децата с РАС.

Представени са характеристиките на интервенциите, базирани на игра, типовете и ползата от прилагането им при работа с деца с разстройства от аутистичния спектър.

В глава втора е описана методологията и инструментариума на проучването. Целта задачите и хипотезата са ясно формулирани. Предмет на проучването са уменията за комуникация и игра при деца с разстройства от аутистичния спектър, на възраст 6-11 години.

Извадката включва 67 лица - 27 учители и 40 деца с разстройсва от аутистичния спектър, на възраст 6-11 години, разпределени в контролна и експериментална групи.

За целта на дисертационния труд е използвана образователна игра за таблет „Language Skill Builder“, подробно представена от докторанта. Описани са организацията и етапите на проучването и екперимента.

За проучване опита на учителите в преподаването на деца с РАС е разработен въпросник, оценяващ използване на интервенции, базирани на игра, перспективи за ефективност и предизвикателства в процеса на работа.

В глава трета са представени резултатите от проведения експеримент и проучването и са изведени основните изводи.

Резултатите доказват положителното въздействие на образователната интервенция чрез игра при децата с РАС за включване в социални игри и подобряване на уменията за комуникация.

Докторантът извежда значимостта на таблетите в подкрепа работата на учителите, работещи с деца с разстройство от аутистичния спектър, за подобряване на уменията за игра и комуникация. Посочва се, че «таблетите предоставят визуално привлекателна и интерактивна платформа, която отговаря на предпочитанията на деца с ASD. Приложенията с възможност за персонализиране позволяват на преподавателите да се насочат към стимулиране развитието на конкретни умения».

Представените резултати потвърждават хипотезата: Приложението на специализирана игра чрез таблет, използвана в продължение на пет месеца с деца с разстройства от аутистичния спектър, на възраст от 6 до 7 години води до подобрения в техните умения за общуване и игра.

Дисертационният труд е добре замислено, структурирано и анализирано изследване, резултатите от което биха допринесли за обогатяване на работата с деца с разстройства от аутистичния спектър.

Приноси

Приносите имат теоретико-приложен характер. Приемам представените от докторанта приноси, като акцентирам на следните:

- Доказан е потенциала на базираните на таблети образователни игри за подобряване на уменията за комуникация и игра при деца с разстройства от аутистичния спектър. Очертани са предимствата и областите на приложение.
- Представени са базирани на доказателства препоръки за обогатяване на педагогическата практика, чрез включване на специализирани игри с таблет при обучението на деца с разстройства от аутистичния спектър и по-ефективното им включване в образователни дейности.
- Очертани са области за бъдещи проучвания, свързани с използване на базирани на игра интервенции при обучението на деца с разстройства от аутистичния спектър.

Автореферат

Авторефератът е в обем от 53 страници, съответства по съдържание на дисертационния труд и отговаря на съответните изисквания.

Публикации по темата на дисертационния труд

Представени са три самостоятелни публикации, които включват части от дисертационния труд.

Препоръки

Препоръчвам на Амалия Ярмадуру да продължи и разшири работата си в областта на базирани на игра интервенции за деца със специални потребности.

Заключение

Дисертационният труд на Амалия Ярмадуру показва нейните задълбочени познания в областта на обучението на деца с разстройства от аутистичния спектър ; уменията да систематизира и анализира научна литература; да организира и провежда емпирично изследване и експеримент; да анализира получени резултати; да обобщава и извежда изводи и препоръки.

Дисертационният труд отговаря на всички задължителни условия, количествени и качествени показатели за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБългария, Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград.

Гореизложеното ми дава основание да предложа да бъде присъдена на Амалия Ярмадуру образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.2 Педагогика (Специална педагогика).

04. 04.2024 г.

гр. Благоевград

Изготвил становището:

проф. д-р Васка Станчева-Попкостадинова